

Anti-pestbeleid

CBS De Borgstee

Datum: juni 2024

Het motto van Quadraten is: meer waarden in Onderwijs en Opvang

De volgende drie pijlers zijn de basis voor ons onderwijs.

- 1 De school is een veilige plek om te leren.
- 2 De school is een plek waar volop wordt geleerd.
- 3 De ontwikkeling van het ambacht van leraren staat centraal.

Om een veilige plek te creëren zetten wij op CBS de Borgstee in op een goed en veilig pedagogisch klimaat. Daarnaast besteden we structureel aandacht aan geestelijke stromingen. We zien een sterke relatie tussen levensbeschouwelijke vorming, sociaal-emotionele ontwikkeling en actief burgerschap en sociale cohesie. We vinden het belangrijk, dat leerlingen op een goede wijze met elkaar omgaan en dat ze respect hebben voor de mening en visie van anderen. In relatie met de leerlingenpopulatie besteedt de school specifiek aandacht aan het beleid tegen pesten.

Begripsomschrijving: Wat is pesten?

Pesten is onaanvaardbaar gedrag en vormt een bedreiging voor het individu (met name voor de leerlingen) en voor de sfeer op school. Pesten is het herhaaldelijk en opzettelijk kwetsen van iemand die zich niet goed kan verdedigen. Met **herhaaldelijk** wordt bedoeld dat iemand steeds het mikpunt van gemene en kwetsende opmerkingen of handelingen is. **Opzettelijk** betekent dat iemand bewust verdriet is aangedaan. Naast deze kenmerken is er bij pesten sprake van een **machtsverschil**. Pesters zijn sterker dan slachtoffers. Daardoor kunnen slachtoffers zich niet goed verdedigen.

Er zijn verschillende vormen van pesten. Wij onderscheiden:

- Fysiek: slaan, duwen, schoppen;
- Materieel: het kapot maken of kapot maken van iemands eigendommen;
- Verbaal: buitensluiten, leugens of geruchten verspreiden;
- Digitaal pesten: alle vormen van pesten die online plaatsvinden, zoals op Facebook of WhatsApp.

Pesten van leerlingen:

Voor het tegengaan van pesten bij de leerlingen wordt de Kwink methodiek gevolgd. Kwink is een methodiek voor sociaal emotioneel leren. Daarmee ontwikkelen we een krachtige gedragscultuur voor alle leerlingen in de school.

Rolverdeling bij het pesten:

In een peestsituatie heeft elk kind een bepaalde rol. De rol geeft aan hoe de kinderen zich op dat moment gedragen. Bij het gebruik van deze rollen is het belangrijk om te weten dat kinderen niet een bepaalde rol *hebben*, maar zich *gedragen* op een manier die bij een bepaalde rol past. Welke rol een kind aanneemt kan ook verschillen per situatie. De verschillende rollen die wij onderscheiden bij het pesten zijn:

- Pester: initiatiefnemer van het pesten;
- Assistent: doet actief mee met de pester, maar speelt geen hoofdrol in het pesten;
- Versterker: doet niet direct mee met het pesten, maar geeft de pester positieve feedback door toe te kijken of te lachen om het pesten;
- Slachtoffer: het gepeste kind;
- Verdediger: steunt en komt op voor het slachtoffer;
- Buitenstaander: weet van het pesten af, maar grijpt niet in.

Signalering:

Het is niet gemakkelijk om pesten vroegtijdig te signaleren. Onderstaande signalen kunnen erop duiden dat een kind pest of gepest wordt, maar dat hoeft niet. Mocht er sprake zijn van één van de onderstaande gedragsveranderingen is het belangrijk alert te zijn. Het is voor ouders erg belangrijk kennis te nemen van onderstaande signalen. Veel signalen zijn namelijk vooral in de thuissituatie zichtbaar. Signalen die erop kunnen wijzen dat een kind gepest wordt:

Het kind:

- Is bang om naar school te gaan of wijkt af van de normale (fiets)route;
- Vraagt steeds of het met de auto naar school gebracht kan worden;
- Wil om onduidelijke redenen thuis blijven;
- Klaagt (vaak) 's ochtends , wanneer hij / zij naar school moet dat hij/zij ziek is;
- Komt thuis van school met vieze of kapotte kleren of rugzak;
- Raakt steeds spullen kwijt;
- Trekt zich terug, is stil en lijkt zijn/haar zelfvertrouwen kwijt te zijn;
- Is angstig en gespannen;
- Is zijn of haar eetlust kwijt en zegt dat het eten niet smaakt;
- Heeft nachtmerries of huilt zichzelf in slaap;
- Heeft onverklaarbare blauwe plekken of verwondingen;
- Is chagrijnig, snel boos of lastig;
- Is vaak alleen en brengt geen vriendjes meer mee naar huis;
- Weigert te vertellen wat er aan de hand is of geeft ongeloofwaardige verklaringen voor zijn/haar gedragsverandering.

Signalen die erop kunnen wijzen dat een kind pest.

Het kind:

- Doet op een overdreven manier stoer;
- Is tegendraads en opstandig;
- Kan zich niet inleven in de gevoelens van een ander;
- Roddelt of verspreidt vervelende geruchten;
- Is agressief;
- Heeft slechte schoolprestaties.

Aanpak:

CBS de Borgstee probeert een veilig sociaal klimaat op school te creëren door pesten te voorkomen (preventief) en tegen pesten op te treden als het zich toch voordoet (curatief). Op de Borgstee hebben we een aandachtsfunctionaris. Zij coördineert het pestbeleid en is ook aanspreekpunt voor pesten. Voor de Borgstee is dat Janine van Dijk.

Voor signalen rondom pesten kun je altijd contact opnemen met de groepsleerkracht of de directie. Daarnaast is het ook mogelijk om contact op te nemen met de vertrouwenspersoon van de school. Dit is Gea Ausma. Daarnaast hebben we een bevoegde gedrags-coördinator Froukje Ammeraal, die op individueel-/en op groepsniveau interventies kan doen, wanneer deze ondersteuning nodig is. Zie ook kwaliteitskaart: training SEO.

Leerkrachten hanteren een Oepsblad bij ongewenst gedrag voor individuele leerlingen. (werkwijze oepsblad: zie kwaliteitskaart Oepsblad).

Preventief

Kwink-lessen:

In alle groepen worden de Kwink-lessen gegeven. De lessen zijn gericht op het preventief werken aan groepsvorming en het bieden van een veilige leeromgeving. De lessen zullen de ontwikkeling van sociale vaardigheden van kinderen stimuleren die ze nodig hebben om een groepsnorm tegen pesten te kunnen creëren. De lessen uit het Kwink programma zijn onderverdeeld in een aantal competenties. Dit zijn zelfbewustzijn, zelfmanagement, besef van de ander, relatievaardigheden en keuzes maken. We laten tijdens elk schooljaar alle competenties terugkomen, zodat alle onderwerpen die kunnen bijdragen aan een positief pedagogisch klimaat aan bod komen.

We meten het sociaal welbevinden van onze leerlingen jaarlijks. Zie kwaliteitskaart: toetsen sociale veiligheid.

Contact met ouders:

Contact met ouders/verzorgers vinden wij belangrijk. In de oudergesprekken komt het welbevinden van het kind altijd aan de orde. Wij stimuleren ouders ook contact met ons op te nemen als zij zich zorgen maken over hun eigen kind of een ander kind op school.

Curatief

Signalering:

De curatieve aanpak begint bij de signalering. Grensoverschrijdend gedrag bestaat niet alleen uit pesten. Kinderen kunnen ook ruzie maken of in een conflict terecht komen. Daarnaast is het mogelijk dat kinderen elkaar plagen of dat er sprake is van een misverstand. De basis van onze definitie van pesten bekijken wij elke situatie vanuit het volgende perspectief:

- Gebeurt het met opzet (intentioneel)?
- Kan het slachtoffer zich verdedigen (machtsverschil)?
- Hoe wordt het ervaren?
- Gebeurt het steeds opnieuw (stelselmatig)?

Groepsgesprekken:

Als zich daadwerkelijk (pest)problemen voordoen kan dit in de groep besproken worden. De leerkracht overlegt met de KC-er en schat in of de groepssfeer veilig genoeg is om een gezamenlijk gesprek te houden. Niet alle problemen kunnen in de groep besproken worden. Een groepsgesprek over pesten vindt alleen plaats wanneer het pestslachtoffer ermee instemt.

Steun bieden aan het kind dat gepest wordt; Naar het kind luisteren en zijn probleem serieus nemen. Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen. Samen met het kind werken aan oplossingen, zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden. Zorgen voor vervolg gesprekken.

Steun bieden aan het kind dat zelf pest; Met het kind bespreken wat het pesten voor een ander betekent. Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen. Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden. Zorgen dat het kind zich veilig voelt; uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen. Stel grenzen en verbind daar consequenties aan. Zorgen voor vervolg gesprekken.

De ouders van het gepeste kind en van het pestende kind steunen; Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen. Ouders op de hoogte houden van pestsituaties. Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt. In samenwerking met school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie. Als het nodig is voor ouders, doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

De middengroep (de rest van de groep) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem; Met de kinderen praten over pesten en hun eigen rol daarin. Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen. Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

De algemene verantwoordelijkheid van de school; de school zorgt dat de directie, de leerkrachten en het ondersteunend personeel voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school. De school neemt stelling tegen pesten. Op CBS de Borgstee werken we aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen. Dit krijgen we ook terug uit feedback van ouders en leerlingen.